

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal
telefon száma 124.Felelős szerkesztő: Dr. Kiss Pál.
FELELŐS SZERKESZTŐ TELEFON-SZÁMA: 63.Szerkesztőség és kiadóhivatal
Dessewffy-tér 7. szám alatt

Hirdetéseket díjazás szerint közlünk.

A legújabb mungókormány.

Haramia gróf és társai letették az esküt. — Az ellenzék szöbe sem áll Tiszával. — Kormányképes ellenzék. — Az ellenzéki intéző bizottság ülése. — A képviselőház holnapi ülése.

Tisza Pista, akit a „Népszava” című lap igen találóan nevezett el Haramia grófnak, mert valóban ő a magyar politikai élet haramiája, ma délelőtt tette le miniszter társával együtt az esküt. Van tehát kormánya az országnak, de nincs köszönet benne. Elkezdődik az elszánt közdelem a nemzet s egy mindenesetre elszánt, elvakult politikai merénylő között.

Tisza küldetése mindenfelé megdöbbentő hatással volt. A nemzet mai helyzete kétségbeesítő. A történelmi drámában az mást nem jelent, mint egy nagy tragikai konfliktus földézését. Pedig minden ok arra utalna, hogy ez elkerültesék. Akár erősnek, akár gyöngének tartjuk a nemzetet, kikerülhetetlen a nagy válság. Hogy ezt be nem látják, már ez is tragikum. Tisza egyénisége és egész politikai habitusa kizárja a béke lehetőségét, melynek föltételeit az ellenzék a minimumra szállította le.

Az ellenzék a kitejtetteknel fogva megmarad azon álláspontján, hogy Tiszával, a miniszterelnökkel sem tárgyal és vele soha szöbe nem fog állani.

Azzal hiába fenyegetőzik Tisza, hogy az ellenzék megfosztja a mandátumától, mert az ellenzék nem hogy gyöngitene, hanem csak erősíteni fogja; mert hiszen ilyen abszurd törekvések az egész országot kétség kívül az ellenzék táborába terelnék.

A Tisza-uralom a sajtónak üldözése és elnyomásával inaugurálta a maga rendszerét. Tehát azzal az eszközzel, amely az abszolutizmus eszköze szokott lenni. Még pedig az abszolutizmusnak leghatálytalanság eszköze, amely mindig csak annak ártalmára volt, aki azt igénybe vette.

Ami a függetlenségi párt fuzióját vagy egyesülését illeti, erre nézve Földes Béla az ellenzék kiváló vezérpolitikusa következőket mon-

dotta: akkor, amikor ez az eszme fölmerült, a fuziótól különös eredményt nem reméltem.

Ma a helyzet változott. De azért ma is a kibontakozás és a rendes parlamentáris viszonyok helyreállítása érdekében elsőnek és legfontosabbnak tartom: egy erős, kormányképes ellenzéknek megalkutását. A mint én ezt egy év óta vallom és hirdetem.

A szövetséges ellenzék intézőbizottsága ma délelőtt tanácsba ült a néppárt körhelyiségében. Az ülésen a bizottság tagjai teljes számban jelentek meg és gróf Zichy Aladár elnöklése alatt megbeszélték az ellenzéknek a képviselőház legközelebbi üléseivel szemben követendő taktikáját. Határozataikat ma este 6 órára ugyancsak a néppárti körbe egybehívott közös partékezetlen fogják az ellenzék tagjaival közölni.

A képviselőház ma délelőtt 11 órákor Beöthy Pál elnöklésével rövid ülést tartott. Csak formális ülés volt, amelyen a kormánynak egyetlen tagja sem jelenhetett meg, mert mindannyian Bécsben vannak. Az ülés egyedüli tárgya az összeférhetlenségi ügyekben döntő képviselő-zsűri kisorsolása. A házszabályok értelmében zsűri tagjául kisorsolt képviselőnek az üléstől való távolmaradását az elnökségnél kellőleg igazolni kell, ellenesetben elveszti az évnegyedre esedékes képviselői tiszteletét, azaz 800 koronát. A mai kisorsolt ellenzéki képviselő azonban, amint ismeretes, párttáborozással igazolás nélkül maradtak távol az üléstől és így tisztára az új házelnök döntésétől függ majd, hogy az ellenzék távollétében kisorsolt zsűritag ellenében alkalmazni fogja-e a pénzbüntetést vagy sem. Annyit már elhatároztak az ekként sujtott ellenzékiek, hogy a pénzbírság ellen a polgári bíróságnál fogják érvényesíteni tiszteletdíj követelésüket a képviselőház elnöksége ellen.

— Justh Gyula Budapesten. Justh Gyula a küzdő ellenzék vezére, ma reggel tornyai birtokáról Budapestre utazott, hogy élére álljon annak a küzdelemnek, melyet az egyesült ellenzék indít Tisza István és jogi próba kormánya ellen.

Ujból kitör a háboru.

A bolgárok és a szerbek között.

A bolgár-szerb konfliktust diplomáciai körökben súlyosnak ítélik ugyan meg, de illetékes helyen még sem találunk okot a kétségbeesésre, sőt ellenkezőleg abban bíznak, hogy a háborus összeütkezést az utolsó pillanatban el tudják kerülni és a testvérháborút a két ellenséges fél megelegedése sere megakadályozni.

A bécsi lapok nagy megnagyvással veszik a cár magatartását, bár Szófiában azt hiszik, hogy a cár felajánlkozása eredménytelen marad.

A monarchia — mint Bécsből jelentik — passzive fog viselkedni és csak akkor lép közbe, ha érdekeit meg kell védeni.

A szerb kormány felszólította a bolgár kabinetet, hogy a legrövidebb idő alatt válaszoljon a szövetségi szerződés revíziója dolgában hozzá intézett jegyzékre, mert különben próklamálni fogja Macedónia anejióját. Ma várják Toncsev belgrádi követnek megérkezését, aki kormányától újabb utasításokat fog átvenni és azután visszautazik Belgrádba, hogy a bolgár kabinet válaszáat a szerződés revíziója dolgában a szerb kormánynak átadja. Ez mindenesetre még a holnapi nap foytáman meg fog történni. Bulgaria válasza föltétlenül elutasító lesz. A bolgár kormány ezenkívül a szerb kormánynak ultimátumot fog intézni, a melyben követeli az okkupált területek kiürítését.

Az orosz kormány azzal a követeléssel állott elő, hogy Bulgaria a Szerbiával való konfliktusában fogadja el döntőbíróként a cárt. Követeli, hogy Bulgaria szereljen le és mondjon le arról, hogy háboruba elegendjék Szerbiával. Ha mégis kitörne a háboru, melyet a cár valósággal bűnnek tart, föltétlenül élni fog vétő jogával. Azonban általános a nézet, hogy már a cár sem segíthet: a háboru elkerülhetetlen.

Bulgáriában óriási a felháborodás Szerbia, de különösen Oroszország ellen, amely Szerbiát oszontentatív módon pártfogolja. Azt mondják, hogy ilyen körülmények között semmi se tarthatja vissza Bulgáriát attól, hogy Szerbiától azokat a területeket, melyeket Bul-

gáriától elrabolt, fegyveres erővel is elragadja Oroszország iránt, mely csak Szerbiának az érdekeit védi, olyan nagy az ellenszenv, hogy mérvadó körökben fontolóra vettek, hogy a Szerbia és Bulgária közt vitás zónát illetőleg a hármasszövetségnek és Angliának a véleménynyilvánítását kérik.

A Daily Telegraph jelenti. Mihelyt a szerb bolgár háboru kitörése elkerülhetetlennek látszik. Románia azonnal mozgósítani fog. Románia egyik irányban sem köitötte le magát és nem nézhetné féltlenül, ha a versengő államok valamelyikét ebben a háboruban megsemmisítenék.

A montenegrói király megparancsolta tegnap, hogy tizenöt ezer katonát mozgósítanak. Ezt a sereget azonnal el fogják küldeni Szerbiába, hogy Bulgára ellen való háboru esetében Szerbiával együtt harcoljon.

A Napoli hadihajó tegnap Speziából bizonytalan rendeltetéssel elindult. Azt hiszik, hogy a hadihajó Albániába ment.

Egy havi közigazgatás.

Csanádmegye a mult hóban.

Csanádvármegye közigazgatási bizottsága ma délelőtt tartotta meg Hervay István elnöklésével junius havi rendes ülését.

A vármegye mai közigazgatási bizottságának nem volt egyetlen olyan tárgya sem, amely csak a legkisebb vitára is okot adott volna. Az egyes havi előadmányokat most is minden megjegyzés nélkül tudomásul vették, melyek különben sem tartalmaztak semmiféle érdekeset. Még a legérdekesebb volt az alispán havi jelentése, melyből a következőket emeljük ki:

A m. kir. földmivelésügyi miniszterium a törvényhatósági bizottságnak hozzá intézett felirata folytán arról értesítette a közönséget, hogy honorálta a marosmenti vármegyék kereskedelmi és iparkamaráinak kérelmét s az 1914. évi költségvetésbe az eddiginél jóval jelentékenyebb összeget fog a Maros folyó szabályozására fordítani. Ugyanezen miniszterium elrendelte Nagylak község legeltetési ügyének szabályozását, miután a legeltetés kérdése a községben mind e napig nem nyert az 1849. évi XII. tc nek megfelelő megoldást.

60 HOLD LUCZERNÁS
EGÉSZ ÉVI HASZNÁLATRA

KIADÓ
IRITZ MIKSÁNÁL.

A m. kir. vallás- és közoktatásügyi minisztérium jóváhagyta báró Matencioit Antónia által zombegyházi iskolai célokra tett alapítvány alapító levelét.

A m. kir. közigazgatási bíróság Kunágota község 1912. és 1913. évi költségvetése kérdésében a törvényhatóság álláspontját tette magáévá s a községet panaszával elutasította. Ennek folytán utasította az alispán a képviselőtestületet a költségvetés ügyében már korábban kiadott rendeletének foganatosítására.

A községi jegyzők fiúgyermekrei részére létesített internátusnál tett vármegyei alapítványi alapítólevelet felterjesztette a belügyminisztériumhoz, aki azt tudomásul vette, de egyúttal elrendelte, hogy alapítványi hely beöltésére vonatkozó további rendelkezések függőben tartandók.

A törvényhatósági bizottság hozzájárult Dr. Istók Barnabás főorvosnak indítványához, hogy az 1908. évi XXXVIII. tc-nek az orvosi nyugdíjintézményre vonatkozó frészének végrehajtása a kormánynál megsürgettesék, miután a törvény megalkotása óta 5 év telt el s a nyugdíjintézmény létesítése égető szükségnek bizonyul. Eme kérdéssel kapcsolatban a törvényhatósági bizottság fölvetette a községi és körállatorvosok nyugellátásának kérdését is, amire az adott okot, hogy a községi és körállatorvosok kérték a törvényhatóságot annak megengedésére, hogy ők a jegyzői nyugdíjintézet tagjai közé vétessenek fel. A jegyzői nyugdíjnyeláslatmány elutasítólág viselkedett eme kéréssel szemben, viszonyt a törvényhatóság a kérdésnek országosan leendő rendezését ajánlotta a minisztérium figyelmébe.

A kórházi bizottság is tartott ülést az elmúlt hóban, lényeges változtatásokat téve a kórházi szabályzatban, amikhez a törvényhatóság közgyűlése hozzá is járult. Nevezetesen két osztályt állított fel a kórházban: sebészetit és belgyógyászati. Az előbbinek vezetője az igazgatófőorvos, a másiké az osztályfőorvos, akinek illetményét a törvényhatóság a VIII. fizetési osztályhoz sorozott tisztviselőkéhez hasonlóan állapított meg. Szervezett ezenkívül a bizottság 1400 koronával javadalmazott alorvosi állást.

7000 koronát szavazott meg a bizottság sebészeti műszerek beszerzésére s hozzájárult az igazgatófőorvos ama javaslataihoz, minek célja volt a kórházat minél modernebbé tenni.

Az elhalt Krausz Ferenc tornyai orvos özvegye részére a törvényhatóság közgyűlése 500 korona kegydíjat szavazott meg.

Sulyos szerencsétlenség a makói tanyák között

Kiszurta a tehén a szemét.

Sulyos szerencsétlenség ért tegnap a makói tanyák között egy 13 éves béres gyermeket munkaközben. Egy nekivadult tehén feloklerte a béresgyereket oly szerencsétlenül, hogy jobb szeme kifordult.

A sulyos szerencsétlenségről tudósításunk következő:

Csávás Mihály belső járandói tanyáján szolgált Motorka Mihály 13 éves béresfiú. Szorgalmas, jóra való gyerek volt s különösen a jószág körül nagyon ügyes volt. Tegnap is e körül foglalatoskodott, miközben sulyos baleset érte.

Estefelé beakarták kötni a jószágot az istállóba. Egy tehén makrancoskodni kezdett. A béresfiú erre közelebb ment a jászolhoz,

hogy jobban odakösse. Ekkor hirtelen visszafordult a tehén s a béresfiú felé öklelt szarvával és pedig oly szerencsétlenül, hogy szarvával beledöfött a fiú szemébe.

A fiú fájdalmában hangosan felsikoltott s eszméletlenül rogyott össze. A gazda a sikoltást hallva, berohant az istállóba s segítségére sietett a béresgyerekek. Azonnal felsegítette s kocsin behozta Hubert Mihály dr. hatósági orvoshoz, ki bekötözte sebéit. A szegény béresgyerek arcát egészen felhasította a megvadult tehén szarvával s a döfés következtében jobb szeme kifordult.

Állapota nagyon súlyos s ha fel is gyógyul, valószínűleg félszeméremegvakul.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár Június 12 Csütörtök Róm kath. Ek. János Protestáns János Gör kath. Május 26. Nap kél 4 óra 17 perckor, nyugszik 7 óra 45 perckor.

Időjárás. A budapesti meteorológiai jelentése szerint a következő időjárás várható: Meleg idő várható. Szórványosan zivataros esővel. Sürögnyprognózis: Meleg elötte csapadék, zivatarokkal. Déli hőmérséklet! 26.4 C. fok.

— A vármegye adóbeszolgáltatása. Tokody Viktor kir. pénzügyigazgató Csanád vármegyének mai napon tartott közigazgatási bizottsági ülésén kimerítő jelentést terjesztett elő a vármegye mult havi adóbeszolgáltatásáról, mely általánosan gyengébb, mint a mult év hasonló hónapjában volt. Így egyenes adóban befolyt 281953 korona a mult évben pedig 275967 korona. Ennél az adónemmel mutatkozik ugyan 5986 korona, de a többi adóknál visszaesés van. Már a hadmenetességi díjnál is tapasztalható ez amennyiben ebből az adóból befolyt 1019 korona, a mult év ugyanezen hónapjában 1138 korona vagyis 119 koronával kevesebb. Jóval nagyobb azonban a visszaesés a fogyasztási adóknál, mert az elmúlt hóban befolyt 833104 korona, az előző év ugyanezen havában 925493 korona tehát 92389 korona. Hasonlóképpen van az a bélyeg és jogilletékek beszolgáltatásánál, hol befolyt 58463 korona a mult év május havában 90233 korona így itt a visszaesés 31770 korona. A visszabályozási járulékoknál is 502 korona a visszaesés. A dohányeladásnál azonban emelkedés van, mert a mult hóban befolyt 89370 korona, az előző év ugyanezen havában 75410 korona tehát 13960 koronával több.

— Meggyanusított csanádapácai előjáróság. Zsikai Imre csanádapácai gazdálkodó a mult év őszén a Csanádapácai Körben olyan kijelentéseket tett, hogy a község előjárósága a katonai hadgyakorlatok elszállásolási és fuvarozási díjait elikkasztotta. Rágalmazás miatt indult meg ellene az eljárás. Kedden délelőtt tárgyalta ezt az ügyet a szegedi törvényszék harmadik büntetőtanácsa Rigó Endre elnöklésével. Miután állításait Zsikai bizonyítani nem tudta, 400 korona fő- és száz korona mellékbüntetésre ítéltek.

— Kapukulcsot őriznek a rendőrség. A város rendőrkapitányi hivata-

lánál egy talált kapukulcsot őriznek, melyet igazolt tulajdonosa a hivatalos órák alatt átvehet.

— Sertésvásár a szomszédban. A Makóval határos Bekéssámsonban a sertésvásár ismét járványszerű jelleggel fellépett, miért is a hatóság elrendelte a forgalmi zárlatot.

— Quo vadis. A mozi technika legnagyobb szenzációját: Sienkiewicz Henrik világhírű regénye: Quo vadis? után készült mozgófényképet be június 14 én a makói Hollósy Kornélia színházban. Ez az egy mozi darab nem kevesebb mint egy millió lirába került, s négy évig tartott amíg elkészült, mert több ezer szereplőt, nagyszerű olasz színművészeket jelent meg a vászonon. Csak egy napig látható ez a híhetetlen sikert aratott mozimű. s ezért jó lesz, ha nem mulasztják el, azt szombaton meglekinteni.

— Legfinomabb, elszakíthatatlan francia „Mimi” férfi gummi-óvszer 1 tuczat 2 korona 50 fillér, 2 tuczat 4 korona 50 fillér, 3 tuczat 6 korona. Porto 30 fillér.

„Hez”, Budapest, VIII. Losonczy utca 13. Diszkrét széküldés

A makói piacról.

Olcsoőbb a buza.

A vetésekre állandóan kedvező időjárás nem maradt hatás nélkül az árak alakulására, amennyiben a buza árak jelentősükhöz képest habár csak 20—40 fillérrel, de mégis csökkentek.

A makói piacon ma igen csekély forgalom s még csekélyebb vételkedv mellett a buza métermázsáját 20 korona 60 fillérért vásárolták. Budapesten a mai tőzsdén a buza métermázsájának legolcsóbb ára 22 korona 10 fillér volt.

A kukorica is olcsóbb lett. Sajnos csak Budapesten. Makón még mindig uzsora árakat fizetnek e cikkért s igazán alig van kilátás arra, hogy a makói piacon a kukorica olcsóbb legyen. A mult példái megtanítottak bennünket arra, hogy a kukorica árának megállapítását nálunk a nagylaki és apátfalvai kukorica kucpecok végzik s a hatóság nem törődömsége folytán úgy használják ki a közönséget, ahogy ők akarják. A hatóság még a vékázástól s köbölözéstől sem iltja el a kukorica drágítót. A kukorica ára egyébként ma Makón 16—18 20 korona míg Budapesten legmagasabb ára 15 korona 60 fillér volt.

Nemzetiségi háboru egy makói tanyán.

Román és szerb béres véres harca.

Magyarországon nemcsak a nemzetiségek agvarkodnak a magyarra, de a nemzetiségek egymás között is állandóan hadi lábon állanak.

Innen van az, hogy olyan vidékeken, hol külföldi nemzetiségek laknak, azok nem igen érintkeznek egymással és ami érintkezés köztük van, annak verekedés a neve.

A nemzetiségieknek ez a gyűlölködése nem szűnik meg akkor sem, midőn elkerülnek hazulról és például egészen magyar talajra, magyar emberek közé kerülnek.

Erre érdekes példát szolgáltat egy román és egy sváb béresnek háboruja, mely az este a Dáli tanyák egyikén folyt és amelynek a

türelmesebb sváb fiu valószínűleg áldozatul esik.

A háborus dologról a következő tudósítást közöljük:

Szemes János dáli tanyai gazdálkodó még újévkor mefogadta béresnek az aradmegyei Pop József nevű 16 éves román fiut, ki ugyan elvégezte dolgát, bár gazdája állítása szerint a román gyerek mindig durva és makacs volt.

Most, hogy a dolgok szaporodtak, Szemes egy másik fiut is fogadott egy torontálmegyei Gras József nevű sváb gyereket. A két nemzetiségű fiu azonban sehogy sem tudott megférni egymással. Folyton bosszantották egymást.

Tegnap délután is egész nap civakodtak és úgy látszik, hogy a sváb fiu jobban győzte szóval, mint az oláh, kit a sváb állandóan mócnak nevezett. A felbosszantott oláh béres, faja bosszuálló természetét követve, kegyetlen bosszút állott társán.

Az esti munka után mindkét béres lefeküdt kint a szabadban jó távol egymástól. Mikor a román béres meggyőződést szerzett arról, hogy a sváb már alszik, elővett egy erős somfa botot és avval verte fejbe társát. A sváb fiu az ütésektől elszédült, csak jó idő mulva tért magához, mikor nagy nyögések között fel akart tápázkodni, de a bosszuálló román ekkor újból leverte ugy, hogy gazdája reggel vérbefagyva, elalélt állapotban találta meg és nyomban beszállította a vármegyei kórházba, hol ápolás alá vették, de felgyógyulásához kevés a remény.

A bosszuálló oláht pedig a rendőrség letartóztatta.

Borzalmas

családirtás

Egy örült apa agyonverte a feleségét és szétdarabolta négy gyermekét.

A Lugos közelében levő Bojtorjás községben vasárnap éjjel borzasztó családi dráma történt. Ebben a gazdag faluban lakik Sasek János harminchat esztendősi kintornás, aki abból tartotta fenn öttágu családját, hogy kintornával bejárta Lugost és a környékbeli falvakat. A kéregetés igen jól jövedelmezett, Saseknek nem voltak gondjai, sőt kis vagyont gyűjtött össze, amelyből takaros házat vásárolt. És Sasek uram mégis életunt volt, legalább az utóbbi időben gyakran emlegette, hogy öngyilkos lesz. Többször meg is kísérelte az öngyilkosságot, de a felesége megakadályozta szándékában. Vasárnap este Sasek mogorván ült otthon családjá körében, mialatt az asszony a gyermeket levetkőztette. Egymásután fektette ágyba mind a négy apróságot, azután maga is készülődött a lefekvésre.

Egyszerre az asszony hátrapillantott és borzalmas látvány tárult eléje: a mestergerendán lógott az ura egy kötélén. A kintornás felesége hangos sikoltással vetette rá magát a vergődő testre és hirtelen elmetszette a kötelet. Saseknek semmi baja nem történt. A szerencsétlen és nyilvánvalóan örült ember irtózatos dühre gerjedt. Valósággal őrjöngeni kezdett

amiatt, hogy felesége nem engedte meghalni és durva szitkozódással torkonragadta a gyenge asszonyt. Az asszony erőltlenül védekezett. Egyszerre Sasek észrevette, hogy a szoba sarkában egy fejsze fekszik. Felkapta a fejszét és olyan erővel sujtotta asszonyra, hogy a szerencsétlen nő kettéhasított fejjel holtan esett össze.

A szerencsétlen embert ezzel végleg megszállta a vér dühöngő örülete. Az asszony után most már a sivalkodó gyermekeknek esett. Kiragadta az ágyból alig néhány hónapos kisfiát és úgy vágta a földhöz, hogy az apróság egyszerre szörnyethalt. A többi gyermekek sivalkodva próbált menekülni, Sasek azonban örjögve támadt rájuk fejszével és egymás után leterítette a kilencéves Julist, a hétéves Jánost, a négyéves Mariskát. Örjögésében valamenynyit darabokra aprította, azután családja vérében gázolva, körül-táncolta a holttesteket. Azután rájukgyujtotta a házat és megszőkötötte. A csendőrök a falu határában találtak rá, teljesen elalélt állapotban.

Sasek Jánost a csendőrség letartóztatta és bekísérte a Lugosi ügyészség fogházába, ahol megvizsgálják elmebeli állapotát.

A tanyai gyujtogatató bűnhődése.

A háza is elpusztult s még két esztendőre kapott a tetejébe.

Árgyellán Illés elmagyarosodott román paraszti éveken keresztül mint béres szolgált Justh Gyula tornyai birtokán. Ujlesztendőkor Justh azzal jutalmazta meg hűséges cselédjét, hogy azt a házat, amelyben lakott, neki ajándékozta.

Árgyellánnak februárban hazajött János nevű fia Amerikából, ahol egy vasgyárban annyira agyon-dolgoztatták, hogy munkaképtelen lett. Felesége és három gyermeke pedig a legnagyobb nyomorban volt.

Március elején Árgyellán Illés fiára íratta a földesur ajándékát, aki egyik biztosító társaságnál 800 koronára be is biztosította azt.

Ez év március 26-án este tíz óra tájban a ház kigyulladt és leégett. A csendőrök Árgyellán Jánost pnyasították, aki csakhamar beismerte, hogy ő gyujtotta föl a házat, mert a biztosítási összeget akarta megkapni.

A csendőrök letartóztatták Árgyellán Jánost, aki azóta a szegedi ügyészség foglya. Ma délelőtti gyujtogatás bűntette miatt került az esküdtek elé.

A tárgyaláson Árgyellán tagadta a gyujtogatást és azt vallotta, hogy csak a csendőröktől való félelem miatt tett beismerő vallomást. Az ügyész a tárgyalás során arra módosította a vadat, hogy nem gyujtogatás, csak biztosítási csalás történt, amiben az esküdtek bűnösnek is mondták ki Árgyellánt, mire a bíróság két évi börtönrre ítélte.

Minden független érzelmi ember „Makói Független Ujság”-ot olvas és követeli, ahol csak megfordul.

Regény.

Egy világváros rejtelméi.

(113)

22. fejezet.

Udvari estélyen.

A miniszter sietve lépett Tekla grófkisasszony mellé és hajlongva mondotta, hogy a grófkisasszony ezen kitüntető megszólítása boldoggá teszi.

— Majd elvállik, hogy boldoggá teszem-e? mosolygott Tekla. Tudja-e miért kértem most sétára?

— Nem is sejttem komtesz. De bármilyen indította is arra, hogy sétára hívjon, nagy örömmel teljesítem parancsát.

— Kérek a kegyelmes urtól valamit.

— Csak rajta. Ha hatalmamban áll óhajtatását teljesíteni, úgy már is teljesítve van.

— Ne igérjen olyan gyorsan, mert még megbánhatja. Andrassy Gyula mondotta egykor, hogy „igérni könnyű, megtartani nehéz.” Igen bölcs szavak voltak ezek.

— Készséggel elismerem, hogy szótartó embereknél csak az ígéret könnyű. Mert ha már megígértünk valamit, kötelességünk azt teljesíteni. No de azért gondolom, nem kíván tőlem a méltóságos komtesz lehetetlen dolgokat.

— Hivatalos ügyben fordulok önhöz.

— Ah, talán valamelyik párbajozott grófi sarjadék büntetését kívánja elengedtetni?

Folyt. köv.

14 év óta fennálló jó forgalmu villanyerőre berendezett

mehaikai és nikkelező

intézet családi okok miatt minden elíogadható árban eladó. Kevesebb szakértőt bizonyos ideig bevezetnéke. Bövebbet Krachtus Ferenc műszerész, Szeged.

QUO VADIS?

SIENKVITZ HENRIK világhírű regénye hat felvonásban, a XX-ik század csodája :: ::

MAKÓN kizárólagos joggal szombaton 1913. évi június 14-én kerül bemutatóra a

HOLLÓSY KORNÉLIA színházban!

Óriási méretek! Káprázatos fény! Több ezer szereplő! — A felvétel egy millió lírába került!

Nem mese!

Ha pattanása vagy szeplője ami „HEZ” csodaszappanunktól el nem múlik, úgy pénzt kötelesek vagyunk visszaadni. 1 drb „HEZ” csodaszappan 2 korona 50 fillér. 3 drb „HEZ” csodaszappan 7 korona. Használati utasítás hozzájár. A pénz előzetes beküldésénél portó 30 fillér, utánvételes küldésnél portó 84 fillér. Diszkrétan küldi: „HEZ” illatszertár Budapest, VIII. Losonci-utca 13. Nagy árjegyzékünk ingyen és bérmentve.

Ószentlőrinczen 5 kis láncz kitűnő

heretermés

egész nyári és őszi kaszá-lásra eladó.

Dr. Kiss Pál.

Ujdonság!

Ujdonság!

Csodaréztrombita

Bárki egy-óra alatt meg tanulhat rajta bármilyen nótát játszani. A „Csoda réztrombita” rendkívül erős, vastagsárgaréz-ből van készítve, könnyen fújható, 45 cm. hosszú, szép tartós billentyűkkel ellátva. Ára tokkal, iskoával és egy hasznos ajándékkal csak 6 kor.

Wagner „Hangszer Király”

országzerte elismert elsőrendű hangszer áruhaza, Budapest, Jozsef 0-0 0-0-0 körút. 0-0-0 0-0 Fényképes hangszerárjegyzék ingyen. — Űvés Figyelem a pontos címre és házszámra

SÜRGŐS FIGYELMEZTETÉS!

A tisztelt közönséggel van szerencsénk tudatni, hogy az összes illatszer, piperezappan, arckrémek, általában valamennyi kozmetikai és háztartási cikkéről szóló kimerítő 24 oldalas értesítőkön újabb kiadása már megjelent; kérjük meghozatni. Ingyen és bérmentve küldi szét a „HEZ” illatszertár vezetősége, Budapest, VIII. Losonci-utca 13.

FONTOS!

„HEZ” kölnivíz 1 üveg 50 fill. „HEZ” kölnivíz fél liter 3 kor. „HEZ” kölnivíz szappan 1 drb. 60 fillér., 3 drb. 1 kor. 60 fill. A mi öség elsőrendű voltaért felelősséget vállalunk.

Küldi: „HEZ” illatszertár Budapest, VIII. Losonci-utca 13. Nagy árjegyzékünk ingyen és bérmentve.

FIGYELEM!

„HEZ” arckréme 80 fill. „HEZ” araszappan 80 f. „HEZ” arcpouder 80 fill. 3 darab bármelyikből egyszerre rendelve — pénz előzetes beküldésénél bérmentve. Diszkrétan küldi: „HEZ” illatszertár Budapest, VIII. Losonci-utca 13. Nagy árjegyzékünk ingyen és bérmentve.

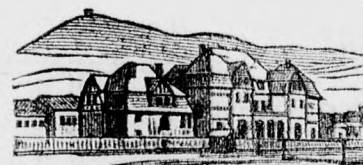
ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek szives tudomására hozni, hogy az eddig raktáron tartott elsőrendű kőbányai király és barát malátasörön kívül, ujabban bevezettem a kőbányai világhírű

SZENT ISTVÁN DUPLA MALÁTA SÖRT, amely kitűnő minősége folytán számos tanárok és orvosok által ajánlva van gyógycélokra is.

IRITZ SÁMUEL ÖZV. CZÉG

Kőbányai Polgári Serfőzde Részvény-Társaság főraktárosa.

„Sanitas” sanatorium

fizikai-dietikai gyógyintézet és üdülőotthon Versecen (Délmagyarorsz.)

Vezető orvos: Méhes Lajos dr.

Az intézet külföldi minta szerint ujonnan épült és modernül be van rendezve.

Egyéni gyógykezelés Lahman dr. rendszere szerint. Fény-, lég- és napfürdők, vizikurák, gyógygymnasztika, massage, villamos alkalmazások, gyógyszeres fürdők, különleges diéták és szőlő kurák.

A „Sanitas” gyógyintézetben felvétetnek ugy üdülésre szoruló, mint idült betegségekben szenvedők és fertőző betegségekben szenvedők, elmebetegék azonban felvételt nem nyernek.

A „Sanitas” gyógyintézetbeni kezelés különösen a következő betegségeknek van javaiva:

Mindentéle idegbajok, a légző szervek bántalmái, sziv és vérkeringési bajok, emésztő szervek, vese-, hólyag és húgycső betegségek, sápkór és vérszegénység, kőszvény és csúsz, csont és izületi bajok, malária, ugyszintén a különféle női betegségeknek.

Az intézet a hegyek alján fekszik, a parkban légkunyhókkal bir és egész éven át nyitva van.

Mérsékelt árak. Főidény májustól-októberig. Prospektus ingyen.

Értesítés. A jó gyümölcsstermés kilátása folytán teljesen tiszta szeszmentes barack és szilva pálinkákat 2 K., 2-20 K., 2-40 K.

árban bocsátom forgalomba. IRITZ SÁMUEL özv. cég. A valóságért a cég felelősséget vállal. v

**ZEITLER RUDOLF ÉS TSAI GÖZ-
MALOM ÉS JÉGGYÁR R. T. MAKÓ.**

Köztudomású, hogy tavaly a kolera a folyamvizével terjedt, mert a piszkos vízben a bacilusok vígan tenyésznek, mégis van még manapság is ember, aki folyóvizből nyert jeget használ, holott életével játszik, vegyen mindenki csak

MÜJEGET

melyet kristálytisza ártézi vízből készítenk. — Vevőink kényelmére a jeget naponta reggel legalább 6 kiló vételnél házhoz szállítunk és egy ilyen féltábla jég ára csak 30 fillér. Nagyobb vételnél megfelelő árengedmény.

TELEFON-SZÁM 36.

TELEFON-SZÁM 36.

ÉRTESÍTÉS! Saját termésű fehér és siller xx xx xx xx xx
HOMOKI BORT,

ugyszintén saját főzésű
TÖRKÖLY és **SZILVA** pálinkát, édes italokat és erős **RUMOT** teához literenként kimérve, házhoz szállítva olcsóért árusítom. **BARANYAI JÁNOS,**
Szegedi-utca.

Ujdonság!

Figyelem!

Ujdonság!

TIZEDES MÉRLEG TOLÓSULLYAL
200 kg.-tól 750 kg.-ig kizárólagosan kapható

HALÁSZ Á. gépraktárában
MASSEY HARRIS aratógépek

... :-: szerelése megkezdődött. :-: ::

MANILLA ZSINEG
megérkezett.

Raktár augusztus 1-től kezdve Kossuth-utca II. szám,
a városi mázsaház mellett.

JÓ ÉS OLCSÓ BOR

kisebb és nagyobb mértékben
KEDVEZŐ ÁRBAN

!! IRITZ SÁMUEL özv. cégnél kapható !!

Nyomatott a „Makói Független Ujság“ villanyerőre berendezett műintézetében Makón.

Szép elsőrendű zöld here-széna

és tehénnek való széna kisebb és nagyobb mennyiségben kapható
Iritz Sámuel özv. cégnél.

Parfumerie „HEZ“ illatszertár.

Háztartási, kozmetikai és kötszerészeti cikkek nagy raktára
Nagyban és kicsinyben. Budapest, VIII. Losonczy-utca 13.

Reklámunk óriási eredménye.

Ujabb reklamációra ösztönöz, melynek nyomán tisztelt közönségünknek még nagyobb és szembeszökőbb előnyöket biztosítunk.

Ujabb előnyajánlatunk :

1 csoport 2 korona 50 fillér (19 darab)

- 1 darab üvegtégely francia arc- és kézfinomító,
- 1 drb. francia szappan (bármely illatban),
- 1 üveg francia parfüm (bármely illatban),
- 1 üveg francia brillantin (bármely illatban),
- 1 könyv (60 lap) angol pouderpapír,
- 1 csomag dr. Heider-féle fogpor,
- 1 drb. francia fogkefe (csontnyéllel),
- 1 csomag amerikai Shampoo hajmosópor,
- 1 üveg valódi Johann Mária Farina kölnivíz,
- 10 drb. szekrény és ruhaillatosító (francia Sachet-lap),

Összesen 19 darab 2 korona 50 fillért,

Szállítások naponta eszközöltetnek. Szétküldés: biztos postakézbesítés érdekében, vagy utánvét mellett, minek költsége 84 fillér vagy a pénz előleges beküldése ellenében, amely esetben a 2 korona 50 fillér vételárhoz 72 fillér csatolandó. Csomagolási költséget nem számítunk.

Tizenhat oldalas illatszertár és háztartási értesítőnkét kívánságra ingyen s bérmentve küldjük.

TAVASZI UJDONSÁGOK MEGÉRKEZTEK!

A LEGDIVATOSABB

hosszu és rövid női felöltők (Raglának) a leggyyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig óriási választékban !!
Mint üzletünk különlegességét ajánljuk nagy raktárunkat tavaszi kosztümökben, nemkülönbön pongyolák, külön blousok és aljakban fel-
!!!! sőszoknyákban !!!!

A legszebb tavaszi és nyári női kalap ujdonságok
Nagy választéku női fehérnemű raktár.
Gyászkalapok, bluzok, pongyolák, kosztümök, aljak állandóan nagy választékban.

Pártos E. és Társa

nagy női felöltők áruházában Makón, Fő tér
Otthon-kávéház mellett.